

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v torek 8. marca 1887.

Letnik XV.

Dovolitve Madjarov Hrvatom.

Kdor reče A, reči mora navadno tudi B. Nekaj tednov že je minulo, odkar smo naštevali na tem mestu vse tiste točke, ki jih Hrvatje zahtevajo od Madjarov, če poslednji hočejo, da bodo v prijaznosti z njimi živeli. Izrekli smo že takrat in tudi pozneje že večkrat dvom, da Madjari, samopašni kakor so, ne bodo vsega dovolili.

Znano je, da so se potem v Budapeštu tiste točke druga za drugo premlevala in da si je potem iz tistih premetih točk ogerska deputacija sama sestavila spored, iz katerega bi bila še le pri volji Hrvatom nekoliko zahtevanega dovoliti.

Madjarji so rekli, da bi bili pri volji Hrvatom sledeče privoliti:

1. Hrvaško-slavonski odseki pri centralnih uradih v § 46 n. č. XXX, 1868 omenjeni, bodo imeli tudi nalogo, v ondašnjih zadevah svoje mnenje oddajati vselej, kolikor se bo to skupnemu ministru potrebno zdelo, bodi si iz stališča nagodbe ali pa iz specialnega hrvaško-slavonskega postavnega stališča.

2. Kar se tiče finančnega upravnega sodnega dvora, vzela je hrvaško-slavonska regnikolarna deputacija z zadovoljnostjo faktum na znanje, ki ga je potrdil kraljevo ogerski finančni minister, da sta že sedaj pri tej gosposki dva hrvaška uradnika v službi — eden je sodnik, drugi koncipist. Ob enem se deputacija nadja, da se bodo tudi nadalje pri oddajanju teh služeb spodobno na Hrvate ozir jemal, kar je ogerska regnikolarna deputacija tudi obljubila.

3. Tudi to željo hrvaško-slavonske regnikolarne deputacije, da bi se namreč pri najvišjem državnem računskem dvoru ob prvi priliki pri oddaji služeb ozir jemal na hrvaško-slavonske sinove, smatra ogerska regnikolarna deputacija za opravičeno ter ji tudi skupna vlada ni ugovarjala, da se ondi ob priliki kaka mlajša hrvaška moč vmesti. Ob enem vzeli ste obe regnikolarne deputaciji priznavalno na znanje sklep dne 21. marca 1880 napravljen v ogerskem ministerskem sovetu, po katerem se pro-

računi svot, ki so namenjene za notranjo državno upravo Hrvaško-Slavonske, kakor tudi podatki, ki so v zvezi z letnimi obračuni med Ogersko in Hrvaško-Slavonsko potom hrvaško-slavonskega ministra vselej predložiti hrvaško-slavonskemu banu, ki, če se mu potrebno zdi, lahko svoje opazke napravi ustno ali pismeno.

4. Gledé skupnih postav, sklenjenih na skupnem državnem zboru v Budapeštu, se obe deputaciji v tem strinjata, da morajo take postavbe tudi formalno pravilne biti; ogerska vlada se izjavlja pripravljeno, da se hoče z največjo pazljivostjo ozirati na izvrševalno točko v takih postavah, dalje pa tudi na to gledati, da se bo v bodoče pri sklepanju takih postav, ki bodo obsegale določbe skupnega in samoupravnega značaja, ta razložek že v postavi posebno priznaval in da se take postavbe, ki niso skupne, ne bodo proglašale za skupne.

Kjer bi v pesamičnem slučaju nastal kak dvom, ali je dotična postava skupnega ali samoupravnega značaja, je pri določevanju tega vprašanja edino le pogodba merodajna.

5. Pred sklepanjem takih mednarodnih pogodb, pri kojih bodo prizadete tudi hrvaško-slavonske zadeve, bo vlada banu že ponudila priliko izreči svoje mnenje; vendar pa sklepanje pogodb ne bo od banovega potrjenja ali nepotrjenja odvisno. Pri izvrševanju mednarodnih pogodb rešujejo se zadeve hrvaško-slavonskemu pravnemu področju pripadajoče le po postavah teh dežel in le njuna gosposka jih rešuje.

6. Ker stoji na čelu skupnih postav že sedaj kraljevi naslov: „i apostoljski kralj kraljevinah Ugarske, Hrvatske, Slavonije in Dalmacije“, v tem oziru ni treba nobene spremembe. Konečna točka takih skupnih postav se bo pa glasila: „Ta postava velja po vseh deželah ogerske krone in se njeno izvrševanje naroča itd.“

7. Ker se mora po § 63, p. č. XXX: 1868 ob času razprav skupnih zadev na onem poslopi, kjer se je zbral skupni državni zbor za pokrajine pod ogersko krono, poleg ogerske razviti tudi

hrvaško-slavonsko-dalmatinska zastava, zdi se ogerski regnikolarni deputaciji popolnoma opravičeno, da se tako dolgo, dokler ne bo zastavino vprašanje popolnoma rešeno, na vseh vladnih poslopih po Hrvaško-Slavonskem tudi poleg ogerske razvija hrvaško-slavonsko-dalmatinska zastava. Proti imenovanju skupnih uradov kot „kraljevi ogersko-hrvaško-slavonski“ uradi ogerska deputacija nima nič ugovarjati.

8. Ker se gledé napisov na grbih, ki so na poslopih skupnih uradov, med obema deputacijama postava ni dala složno rešiti, ste se tako sporazumeli, da se ohrani status quo, dokler se zadeva ne reši po postavnem potu.

9. Samo po sebi se umé, da se morajo določbe v pogodbi dotikajoče se rabe hrvaščine najvestneje spolnovati; da je posebno po vsej hrvaško-slavonski zemlji hrvaščina uradni jezik pri postavodajalstvu, kakor tudi pri deželni upravi, in da je v okvirju hrvaško-slavonskih mejà tudi pri skupnih uradih hrvaščina uradni jezik. (§ 56 in § 57.) Hrvaščina se mora toraj rabiti v prometu skupnih uradov na Hrvaško-Slavonskem med saboj, kakor tudi s samoupravnimi uradi; dalje pri vsih tistih objavah in naznanilih, ki se dajejo na Hrvaško-Slavonskem za poduk naroda; konečno mora hrvaščino znati vse tisto oboje, ki je v službi pri kaki skupni gosposki.

Če se dodá v prometu skupnih uradov z osrednjo vlado, ali pri korespondenci med Budapeštansko skupno vlado in hrvaško-slavonsko deželno vlado ali ondašnjimi skupnimi uradi ali konečno javnim naznanilom prebivalstvu namenjenim razven hrvaškega tudi še madjarski tekst in vsled tega kak dvom nastane, je edino merodajen le hrvaški tekst.

Organi kraljevo-ogerskih državnih železnic nimajo značaja državnega urada, še manj pa onega kake gosposke; oni zastopajo le železnično podjetje ogerske države. Zarad tega se ne mora zahtevati, da bi se gledé rabe hrvaščine po skupnih in avtonomnih uradih veljavna postavná določila raztezala tudi na železnično službo. Kljub temu zdi se pa ogerski regnikolarni deputaciji potrebno, da se bodo tudi po železnicah objave in drugo, kar je prebivalstvu

LISTEK.

O Bolgarski.

(Dalje.)

Slaba lastnost bolgarskega naroda je vražarstvo, ki se kaže v najrazniših mislih in navadah. Nalezljive bolezni n. pr. dela po mnenju ljudstva takomenovana jezerana (jezerska čarovka), bitje, ki hodi po deželi in kugo razširja.*) Razun tega ima vsaka vas še svojo čarovnico, ki vse neprijetnosti vsakdanjega življenja pričinja s svojim hudim pogledom. Če kdo s konja pade, če se obrani ali pretare, mora tega kriva biti čarovnica, ali kakor ji pravijo „stara baba“. Sicer ne vražarijo le Bolgari, ampak tudi Turki, Arabanci, Grki, sploh vse, kar živi v Turčiji, in ne le stare babure umevajo čarati, tudi možkim to ni neznan. Gorjé pa onemu, kader je nanj padla taka sumnja. Povsod ga pikajo in prijemajo, in večkrat mu družega ne ostaja, kakor da zavoljo ljubega mirú spremeni domovanje.

*) Morda ne umujejo prenapačno; le v tem bi vtegnili meti krivo, da „ono“ poosebljajo, kar pa stvari ne menja. Pisatelj.

Hudih predpomenov in predznamenj ni mogoče vseh naštetih. Če pride nesrečni dan, če se kaj naključí, n. pr. če kdo pade, ali se rani itd., to je dosti, da odložé potovanje ali pusté začeto delo. Nesrečnih dni je celi kalender. Tako n. pr. so mišji prazniki, t. j. dnovi, o katerih se ne smé o miših govoriti, ako nečeš, da ti vse leto delajo škodo. Od velikenoči do binkošti je vsak četrtek „točni praznik“, t. j. ta dan ne smeš delati, če ne ti o poletju toča pobije vse žito. Bolezni odstranja bolgarsko ljudstvo največ z vražili, in vaške zdravnice, ki imajo samoprodaj takih čarovnih pomočkov, delajo prav dobro kupčijo.

Zoper katoliško vero so po deželi raztreseni marsikteri predsodki. Grška cerkev sovraži Rim, ter je tega črta naučila tudi slavenske „Grke“, in toraj ga je najti tudi na Bolgarskem. Kaj pravi o tem sveti Pavel Smolikovski, iz družbe ustajencev, poslušajmo:

„Ko se je sklepala bolgarska unija (1860), so povsod trosili, da katoličani so prekleti od Boga; v dokaz temu so navajali, da njih trupla po smrti ne trohne. To je bila res čudna trditev, a opravljala je svojo službo. Unijat mi je rekel nekoč, da ta misel ga je zmirom skrbela, odkar se je pokristjanil, in

da se poprej ni umiril, dokler se z očmi ni prepričal, da tudi unijatski mrličí gnijó.

V Odrinu jih je veliko trdno prepričanih, da katoliški duhovniki nosijo le zato pas, da z njim davijo bolnike, podelivši jim poslednje mazilo. Zakaj kdor prejme to svetstvo, nima več pravice živeti. Ko je naših patrov eden obiskal bolnika, se je bil skrill zvest služabnik, pripravljen, da s samokresom brani svojega bolnega gospoda. Podobno se je godilo drugemu patru. Toliko da je bil stopil v sobo k bolniku, da ga izpové, se zberejo na dvorišču ženske, opazujoče skozi okno, kaj pač notri počenja „pop“. Ko mašnik izleče štolo iz žepa, ni dosti manjkalo, pa bi ga bile ženske napadle; mislile so namreč, da štola je konop za udaviti.

Da takih basni ne razširjajo zmirom v „dobri veri“, se vidi iz tega, da presloveči zdravnik Odrinski, Grk, ki se je šelal na Dunaji, take stvari pripoveduje bolnikom. Je-li misliti, da tako izobražen mož je prepričan o takih bajkah?

Ko smo bili na Bolgarskem odprli šolo, so šle od ust najčudniše govorice o naših namerah. Ubogi ljudje so bili pač stoletja trti in plenjeni po grško-razkolskih duhovnikih, in zdaj niso mogli umevati, kako jih more kdo brezplačno učiti in za njih blagor

vedeti treba, poleg madjarščine razglašale tudi v hrvaščini; dalje da mora vse tisto železnično osebje, ki pride v neposredno dotiko z narodom, hrvaščino znati, in kjer bi bilo potrebno, tudi posluževati se je.

10. Obe deputacije ste priznali, da bi se § 37 pogodbe, ki se ozira na hrvaško-slavonske člane magnatske zbornice in ki je vsled preosnove dotične zbornice postal popolnoma brez pomena, prav lahko opustil. Vendar pa ker deputaciji niste merodajni sklepati o kakoršni koli spremembi pogodbe, tudi v tem oziru ne morete nič ukreniti. Samo po sebi se razume, da določila gledé zastopstva Hrvaško-Slavonske bodi si v zbornici magnatov ali pa v oni poslancev, ki se opira na §§ 2 in 3 p. č. XV: 1881, more le spremeniti na podlagi § 70 p. č. XXX: 1868 v smislu postave.

11. Razprava financijelnih vprašanj, ki jih omenja prvi nuncij hrvaško-slavonske regnikolarne deputacije, preloži se na poznejši čas, kedar se bo namreč ponovila finančna pogodba med Hrvaško in Ogersko, ktera konec leta 1887 poteče.

To so točke, o kterih se bo sedaj prej ko ne hrvaški deželni zbor posvetoval, ker so se hrvaški regnikolarni deputaciji preimenitne zdele, da bi jim bila šla sama do živega. Komentar naj si pa vsak čitatelj sam napravi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. marca.

Notranje dežele.

Delegacije so toraj svojo nalogo na čast avstro-ogerskih narodov tudi sedaj gladko rešile. Vsak izmed prizadetih treh dostojanstvenikov, namreč skupni vojni minister, in oba brambovska ministra so dobili, česar so v obrambo države želeli. V avstrijski delegaciji je šlo vse gladko kakor po nitki. Madjari se pa niso mogli zdržati, da bi tudi sedaj ne bili zajahali političnega konjička. Vzrok temu so bodoče volitve, ki jih imajo ravno pred durmi in je zaradi tega marsikak poslanec, o kterih smo že véeraj na tem mestu govorili, pokazal tudi svojo politično modrost, kako bi si saj on želel, da bi se vodila zunanja politika. Opozicija je že taka, naj že bo tu ali od tam, da hoče vsako reč bolje vedeti in znati in kakor pa osebe, kterim je stvar izročena. Zato je imel pač grof Julij Andrassy prav, ko je gospodom opozicije jako resnobno zaklical, da naj nikar ne nergajo, temveč naj poslušajo rajši vojnega ministra, kaj on pravi o naši armadi. Ministrrove besede so bile res tako odkritosrčne in prepričevalne, da je grof Julij Andrassy javno izrekel, da se nič ne bojé za varnost države. Avstrija je sedaj za vsak izreden slučaj, ki bi jo vtegnil za seboj potegniti v evropski boj, vsaj za prve dni pripravljena, da bo takoj vedela, kam ji je seči, kedar bo kaj potrebovala.

V hrvaškem deželnem zboru vnela se je dne 7. marca huda in prav zanimiva debata o *Žumberku* in *Marindolu*. Poslanec Smičičklas stavlil je namreč svoje dni predlog, da naj hrvaška vlada končno vendar že kaj vkrene, da bote občini *Žumberk* in *Marindol* v deželnem zboru zastopani. Véeraj je o tem predlogu sporočal poslanec *Czernekovič*, zastopajoč sporočevalca odseka za notranjo upravo ter je nasvetoval, da naj se preko tega nasveta preide na dnevni red, ter pravi, da naj

se vlada pozove z merodajnimi krogi to stvar v red spraviti. Tako namreč je sklenil odsek, kakor tudi bi bil sicer rad popolnoma opravičeni zahtevi pritrđil, toda leta 1872 sklenil je deželni zbor, da stvar ostane za enkrat še nerešena. Kedar se je vtelovala vojna krajina Hrvaški in se je napravila postava za proračunanje kvot, se je v tisti postavi odločno povedalo, da ste občini *Žumberk* in *Marindol* izvzeti. Ni dvoma, da bi ti dve občini ne bili hrvaški, vendar pa ji še ne moremo v deželnem zboru zastopati, dokler vprašanje ni popolnoma rešeno. Vlada se toraj pozivlje, da to stvar v red spravi, čem prej tem bolje. Za tem poslancem oglasi se poslanec Smičičklas in slika najprvo žalostno stanje prebivalstva omenjenih dveh občin v teku poslednjih 300 let, odkar so se namreč na Hrvaškem naselili. Kakor jim je bilo tedaj, prav tako jim je še dandanes in on je stavlil predlog, ker jim želi pomagati. Stavlil ga je že v začetku zasedanja sedanje dóbe deželnega zbora in na vrsto prišel je pa še le sedaj, ko se dóba že h koncu bliža. Tri leta so med tem minula. Če bi bila vlada hotla stvar rešiti, bi jo bila rešila pač že zdavnej lahko. Če bi jo vprašali, kaj je med tem v tej zadevi storila, bi nam morala odgovoriti: „Nič, prav nič!“ Kranjski deželni zbor se je s to zadevo že pečal ter je nalašč za to izvolil poseben odsek itd. Kaj pa je storil hrvaški deželni zbor v tej stvari sličnega, ali pa naša vlada? Skupna vlada je pač skrbela za to. Skupni minister odposlal nam je ogersko komisijo, ki naj se s kranjsko komisijo posvetuje o meji naše domovine. Avstrijska vlada pustila je nekega profesorja na Dunaji pol leta na odpustu, da ji je to vprašanje študiral, na kar je mož izdelal dotični operat. Hrvaška vlada poslala je samo enega uradnika k obema imenovanim komisijama. Predsednik ogerske komisije, dvorni sovetnik *Bartoš*, pozdravil je našega komisarja rekoč: „Vi ste nekaj pisali o *Žumberku*?“ Imenuje se pa *Sichelburg* in se bo tudi v bodoče tako imenoval, ter je ob enem našega zastopnika imenoval falsifikatorja. Naš komisar je rekel, da prebivalci oni kraj sami z *Žumberkom* nazivajo. Tako so Madjari sprejeli našega komisarja. Komisija, ki je imela le meje določiti, pečalase je tudi z občinami, kako da druga k drugi spadajo. Če toraj to vprašanje tudi še ni rešeno, bi vendar obe občini imeli zastopnika tukaj, kajti če se ne reši vprašanje nam na korist, taisti zopet lahko iz deželnega zbora izstopi. Saj *Reško* vprašanje tudi še ni rešeno in vendar sedi v ogerskem državnem zboru *Reški* zastopnik. Ravno sedaj, ko se vlada peča s podaljšanjem mandatov, bi bila prav lahko tudi zaradi *Žumberka* zahtevala novelo. Govornik priporoča predlog, da se sprejme.

Vnanje države.

Stari *avstro-laški-nemški zvezi*, ki jo je še Mancini podpisal, poteče letos 25. maja obrok in se v tem smislu, kakor sedaj obstoji ne bo več ponovila, pač pa drugače, na drugi podlagi, ker nevarni položaj v zunanji politiki to zahteva. Kakor smo že enkrat povdarjali, je o tem tudi v najtesnejši zvezi sedanja laška ministerska kriza. Nova pogodba nalagala bo vsem trem narodom (*Lahom*, *Avstrijcem* in *Nemcem*) dolžnosti medsebojnega popolnega varstva sedanjega posestva. Nekteri trdijo, da so že slišali, da bi morala Italija v slučaju potrebe tej ali drugi velesiti z 200.000 možmi na pomoč hiteti; vendar pa to ni vrjetno, ker so take določila vedno odvisne od okoliščin in te se pa ne dajo že kar naprej določiti. Res je pa, da ima Italija z Angleži neke spletke, na podlagi kterih se na njihovo nevtralnost zanaša, če bi se sama v boj zapletla. Ta nevtralnost, pravi Italija, utegnili bi še celó Angleže privabiti k omenjeni novi zvezi, če bi se jela Rusija pripravljati, da se čez *Balkan* proti *Carigradu* dvigne. Tako

skrbeti. Vse to je žalostno, toda lahko umljivo. Razkol ne bi bil razkol, ko bi bil znal ohraniti živo krščanstvo. Mladica, od debla odkrhnena, se mora sušiti in posušiti. Po pravici pravijo o *Turkih*, da se ne bodo nikdar izpreobrnil, če bodo videli krščanstvo v tako zaničljivi obliki. In vendar so *Bolgari* tako dobro ljudstvo, in delati za ta narod je tako prijetno, da se misijonarju, ki je delal med njim, celó v domovini po njem toži. Toliko dobrega se more storiti tam v *Bolgariji*, in tako mogočno uporišče bi moglo biti katoliško *Bolgarsko* cerkvi med *Slaveni*, da človeku žalost srce pretiska, kader mora gledati, da se tako malo stori za deželo. Razkolstvo *Bolgarjem* užiga ni tako globoko užgalo, da bi ga bilo moči le težko izbrisati. Razkolstvo jim je vsiljevala vselej le sovražna roka, ob času sužnosti, vse njih slavne dóbe pa so tesno zvezane s katoličanstvom. Z neodvisnostjo so izgubili ob enem tudi katoliško vero, in s časi razkola se jim je pričlenjal čas hlapčevstva in zatiranja.

3. Razkolska duhovščina na Bolgerskem.

Da se je pri *Bolgarih* toliko praznoverja prijeló krščanske vere, temu se ni čuditi. Nasprotno, ako veš, kakošne razmere da so med onimi, ki imajo

po svoji službi bdeti nad čistostjo vere in nravi, se boš poprej čudil, da si je mogel narod ohraniti še toliko dobrih lastnosti in da se popolnoma ni pogabil. Žalostno, toda resnično je, če povem, da ubogi ljudje so pod najslabšim duhovnim varstvom, in da jih vedno najhujše pohujšujejo prav oni, kteri bi jih imeli z besedo in vzgledom voditi na dobro. Popolnoma brezsravno življenje zvezano z nejevero ali največ z zanikernostjo v verskih rečeh, to so značajne poteze velike večine *bolgarskih* popov, vzlasti onih, kteri zavzemajo večó cerkveno ali družbeno dostojanstvo. Nejevera je najbolj razvita prav pri vladikah ali razkolskih škofih. Sedanji unijatski nadškof *Nil Izvorov*, sam nekdanji vladika, priča o svojih poprejšnjih službenih tovariših, da sploh ne verujejo ničesar. Gotovo so najti častne izjeme; *Nil Izvorov* sam je bil taka, toda v splošnem taka sodba ni pretrda. Vladika *Sinesijski* n. pr. je ostro grajal redovnike ustajence, ko je bil v *Odrinu*, ker so v svoji šoli učili le katoliški katekizem; on na njihovem mestu bi vsakega otroka učil v veri, v kateri je rojen. Celó boljši del razkolske duhovščine je na tako nizki stopinji omike, da že zavoljo tega ne more blagreno vplivati na ljudstvo. Vaški popi so le toliko pred kmeti, da znajo brati.

pisal je nedavno laški list „*Piccolo*“ o bodoči avstro-laški-nemški zvezi.

Bolgarska rabuka je za sedaj pri kraji, toda to pa le za sedaj! Naj pač nikdo ne misli, da, če se je vladarjem in poštenemu narodu sedaj posrečilo puntarje v kozji rog vgnati in oestro kaznovati, bo to na druge kaj veliko vplivalo, da bodo namreč opustili krtovo svoje delovanje. Za to bo že *Cankov Dragan* skrbel, da ne bo mirú v deželi, dokler ne bo on sam minister. Vladarjem je to prav dobro znano, in se nekako skrbno ozirajo v bodočnost, kaj boče še vse prinesla. Da dobrega nič, so prepričani, pač pa utegnejo še marsikaj zalega od dežele odvrtni, če bodo ostali zmerni in kedar bo treba, strogi na braniku domovinskih in narodnih pravice svojih. Rusi so se javno izjavili, da so z uporniki in se sme iz tega dosledno sklepati, da je ruski rubelj tista zver, ki po *Bolgariji* narod hujska in kolje. Kdo vé, če Rusija poslednje oestre kazni vjetih kolovodij, o kteri nam je véeraj brzojav sporočal, ne bo porabila za zadosti važen povod, da napade s kozaki nesrečno deželo. — Véerajšnji telegram o justifikaciji nam je še nekoliko popolniti. Ko je vrhovni zapovednik major *Anetrov* ob sodbo vojne sodnije potrdil, peljali so glavne kolovodje vojaškega upora zjutraj ob 5. uri tri kilometre daleč iz mesta *Navzoči* so bili: vojni prokurator iz *Ruščuka*, jeden kapitan kot izvršitelj obsodbe, jeden vojaški zdravnik in dva lajtenanta. Obsojenci, ki so jih postrelili, so sledeči: Zapovednik tretje brigade, major *Uzorov*, major brez službe, *Panov*, načelnik arzenala v *Ruščuku*, kapitan *Celengrov*, nadporočnik v pijonirskem polku, *Krestenjakov*, poročnik pijonirski, *Kosnohorsky*, adjutant tretje brigade, lajtenant *Enčev*, lajtenant petega polka, *Trembevski* in *Ruščuska* mestjana: *Toma Kardjev* in *Aleksander Cvetkov*. Štirje k smrti obsojeni so bili pomiloščeni in na 15 let v ječo obsojeni. Iz vseh krajev dežele dohajajo vladí telegrami, vdanost in zvestobo prebivalstva povdarjajoči, in ob enem zahtevajo, da naj se uporniki, kar se dá, oestro kaznujejo. Pri *Karavelovem* našli so revolucijske plakate in več že izdelanih odlokov in ukazov neke nove vlade. Sedanja vlada namerava rezerviste pod orožje sklicati. Pri pouličnem klanju v *Ruščuku* padlo je kakih 25 oseb. Načelnik generalnega štaba, *Petrov*, imenovan je za vrhovnega zapovednika iztočnega armadnega kora in je že odšel z izrednimi pooblastili v *Ruščuk*.

Dne 23. februarija predstavil se je sultanu v *Carigradu* novoizvoljeni ekumeniški patrijarh *Dijonizij V.*, ki je bil do sedaj nadškof v *Drinopolji*. Patrijarh nagovoril je sultana v grškem jeziku, kar je véliki tolmač takoj na turško prestavil. Rekel mu je: „Sire! Deležen velike časti, da se smem Vašemu Veličanstvu, svojemu vzvišenemu suverénu predstaviti, sem se požuril do cesarskega prestola, da izrečem svojo globoko udanost in vročo zahvalo za priznanje moje izvolitve za pravoslavnega patrijarha *Carigrajskega*. Prosim Vaše vzvišene naklonjenosti in varstva Vašega Veličanstva, da bo mogoče uspešno izvrševati zaupano mi službo patrijarha in uspešno voditi pravoslavne podanike. Prosim hočem Vsegamogočnega, da Vam dá zdravja in vspeha pri vseh Vaših podjetjih. Amen.“ Sultan se je zahvalil z nekterimi blagohotnimi besedami in je lastnoročno podaril novemu patrijarhu veliki kordon velikšidje reda. Od Sultana peljal se je patrijarh k velikemu vezirju in k drugim ministrom. Ko je ondi opravil, podal se je v cerkev, kjer je zasedel patrijarhov prestol. Ondi ga je nagovoril véliki tolmač sultanov tako-le: „Sveti metropolit, visoki dostojanstveniki ekumeničnega prestola, primati in odličnjaki pravoslavnega naroda po škofijah, kakor tudi v tem mestu, izvolili so Vašo Svetost soglasno za nadškofa *Carigrajskega*, v novem Rimu, za ekumeničnega patrijarha ter po meni, Vašem podložnem slugi,

Sicer se oblačijo kakor kmetje, orjejo in mlatijo, kakor vsi drugi. Znanosti nimajo nobene. Grški škofje zanemarjajo izomiko niže duhovščine tako, da je skoraj videti, kakor bi ga hoteli nalašč imeti v stanju popolne nevednosti in ponižanosti. K mašnikovem posvečevanju so vsakega pripuščali, pa naj je bil, kakor koli. Tako je šel nekoč neki kuhar v samostan v službo, kar je vladiko prav kačilo. Skušal je toraj, da moža odtegne vplivu katoliških duhovnikov. In kaj storil v ta namen? Kuharja pregovarja, naj se dá posvetiti, on sam da je pripravljen podeliti mu to milost. Siromak jame res omahovati, ter si misli: „Katoliškemu biti, je dobro, a mašnik biti, tudi ni slabo“; dal se je naposled zapeljati. Da pa ni imel več spoštovanja do svojega novega stanu, kakor tudi vladika ne, se je brž pokazalo. Po posvečenju je hotel še dalje opravljati kuharsko službo, a ko mu povedó, da to se ne strinja z njegovo častjo, se je odrezal: „Dobro, pa svoje mašništvo obesim na klin“. Tako nam pripoveduje o. *Smiljkovski* v svojih „pismih o vzhodu“.

(Dalje prih.)

Vašo Svetost vabijo, da zasedete posvečen apostolski in ekumenični prestol. Dvigni se toraj sv. oče ter zasedi ta prestol, ostani mu dika do sive starosti, kakor so ga dičili Trojji predniki: sv. Andrej, imenovan Protokletos, Gregor bogoslovec, Janez Chryzostomus, Focij učenjak, Genadij dijak, Obalinik Nicejski, Ciril Drinopoljski in še več drugih patrijarhov blaženega spomina. Vodi duhovščino in narod, ki ti ju je izročila previdnost božja, po potu zveličanja in evangelijske ljubezni. Ljudi se je zbralo čuda veliko. Kakor se čuje, je med Grki razpor; kajti stranka prejšnjega patrijarha ne mara za sedanjega. To ni nič novega. Bizanc je že od nekdanj gnezdo razpora in bo menda tudi ostalo, dokler bo svet stal, t. j. dokler bo razkolništvo živelo.

Odnosaji med *Albanci* in *Črnogorci* so čedalje bolj neznosni. Prvi jeli so druge pisano gledati zaradi neprestanega oboroževanja, s katerim se v najnovejšem času Črna gora vstrajno pečá, ker jih skrbi, če morda to ni njim namenjeno. Gusinjski turški poglavar Ali paša je Črnogorcem prepovedal, da ne smejo nič več dohajati v sandžak Ipeški, ravno tako tudi Albancem vsak promet s Črnogorci in je vsled tega trgovina popolnoma ustavljena. Ob enem poskuša pa Ali paša albanske gorjance za-se pridobiti, da, če bo treba, bodo skupno vdarili po Črnogorcih, če bi jih ti danes ali jutri napasti mislili. Kakor se čuje, bi bili roparski gorjanci takoj na kaj takega pripravljeni. Tudi v Carigradu so se mohamedanski Albanci že pritožili zaradi črnogorskega oboroževanja; odgovorilo se jim je, da ni take nevarnosti, kakor se jim dozdeva. Albanci pa s tem odgovorom niso potolaženi, češ: Vi tam doli ob „zlatem rogu“ seveda ne umete našega strahú, ker ne vidite silnih priprav na boj, v ktere so naši sosede že dolgo časa na vso moč zaverovani. Vrh vsega tega je pa v Črni gori tudi razburjenost med mohamedanci in pravoslavni čedalje večja. V Podgorici se po stari navadi prav pridno tepejo in koljejo, kedar Črnogorci in Turki skupaj pridejo. Mohamedanci v Podgorici so sklenili izseliti se, kakor so to napravili njihovi bratje v Dulčinju.

Nemčija je po Bismarkovih spletkah dospela na vrhunec, s kterega se utegne po drugi strani zopet prav lahko prevrniti doli v nižavo, iz ktere se je v teku ravnokar minulega dvajsetletja vsela. Evropa ji je do sedaj vsak korak, ki jo je do strmoglave današnje višave peljal, na tihem odobrvala in ga še moléé priznava. Kako dolgo bo to še trajalo, pa ni težko vganiti. Toliko časa namreč, dokler bo mirna, dokler se ne bo jela na škodo te ali one države iz novega gibati in po ptuji zemlji gledati. Kakor hitro bi jo pa njena poželjivost po pridobitvi novih pokrajin gnala, bodisi že na katero stran koli, ter bi se vsled tega evropsko ravnotežje zopet premaknilo, pa velesile ne bodo nič več molčale. Posebno Rusija, ki je leta 1870 in 1871 s svojim dobrohotnim molčanjem, oziroma nevtralnostjo, Nemčijo tako rekoč indirektno podpirala, da je ta laglje Francoze lasala, bi sedaj ne bila več tiho, kar je že sama pripoznala, če prav iz tega še ne sledi, da bi se mislila s Francozi ediniti proti Nemčiji in Avstro-Ogerski. Še več kakor Rusiji, ležeče je Avstriji na tem, da se evropsko ravnotežje na premakne. Državniki mislijo, da so ga izumili v avstro-nemški zvezi; če so ga pa v resnici tudi, pokazala bo to še le bodočnost in prilika, kedar bo avstrijsko-nemška zveza praktično stopila med svet. Vsemogočne Nemčije bi v Evropi Avstrija nikakor ne mogla poleg sebe trpeti, ker bi se sama ob njenem sijaju zgubila. Pa tudi nevarna bi ji bila prav za smrt. Iz tega vzroka je v Avstriji po vseh poštenih krogih, kjer se še prave Avstrijane čutijo, dotična izjava ruskih listov napravila jako vgoden vtis. Če prav še nimamo pisma v žepu, da bi nam Rus na pomoč prihitel, kedar bi nas Nemeec zgrabil, smemo vendar-le brez skrbi biti, ker Nemeec dobro vé, da se na rusko nevtralnost nima nič več zanašati, sam na svojo roko se nam pa ne upa do živga, ker dobro vé, kaj ga v tem slučaju na francoski meji čaka. Morda se bo komu čudno zdelo, da bi kljub avstro-nemški zvezi Nemčija ob ruski zaslonbi kaj takega zmožna bila, ali vendar je le res tako.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 3. marca. (Konec.) Neprijetna, ali zdrava je burja. Dokaz temu je Pivčan, ki je sploh šibke postave, pa vendar zdrav in močan, čeravno je njegov živež skoraj edini „krompirec“ in „polenta“. Koliko ljudi v pozni jeseni in zgodnji pomladi po nekterih krajih zbolí za pljučnico, zlasti meseca februarja in marca, tu pri nas je ta bolezen primeroma jako redka, ako se pomisli, da smo vedno na prepihu.

Morda celó v Abaciji, ki le dve uri po železnici od nas leži v prijaznem, proti mrzlim vetrovom dobro zavarovanem zatišju Reškega zaliva, ni tako zdravo, kakor pri nas. Predrzna je sicer ta trditev o najnovejšem izletišču bogatašev in plemenitašev,

ki čedalje bolj sloveče postaja, ali dokazati hočem, da imam prav. V Abaciji nikdar nobeden ne umrje — pravijo — tako je tam zdravo in milo podnebje, vedna pomlad, polna dišečega cvetja. Toda nobeden tam ne umrje, ker zdravniki tega ne pusté, ampak vsacega bolnika, ki je v Abaciji za lepe denarje iskal zdravja brez vspeha, nahitroma domú pošljejo, predenj umrje, samo da se potem lahko reče, v Abaciji ni še nobeden umrl! Na tak način si Abacija seveda lahko pridobi slavo večnega zdravja, ali celó neumrljivosti svojih gostov.

Primerilo se je pa že drugič, da so nam v Št. Peter po železnici pripeljali mrliča — iz Abacije. Lani gospo Ido Gezo, luteranko, ki je šla iz Budapešta iskat zdravja v Abacijo za svoja bolna pljuča. Umrla je potoma v vagonu. Letos, 14. februarja, pa je ravno tako umrl Peštanski trgovec, gospod Ferdinand Salzmann. Zdravnik mu je dejal, da, če hoče svoje otroke videti, naj se domú v Pešto pelje — gospej njegovi pa je naročil paziti nanj, ker bi utegnil po poti v omedlevico pasti. Vlak še ni dobro začel puhati dalje, je bolnik že omedle za zmirom. V Št. Petru je bil mrlič pregledan, v mrtvašnico položen in drugi dan pa v Pešto odpeljan.

Lahko si mislimo, kolika žalost za gospó, pa tudi koliko sitnosti in stroškov z mrličem v čisto tujem, neznanem kraju, daleč od svojih domačih. Treba je sorodnikom naznaniti žalostni dogodek, mrtvaško rakev naročiti, mrliški potni list od bližnje politične oblasti dobiti itd. Kolika sitnost, ako vse to o pravem času ne doide! Stroškov je pri taki priliki neprimeroma dosti. Saj je znano, da so ljudje lakomni in da bi tujca, zlasti če je videti dobrih staršev, najrajše slekli. Vsega tega bi ne bilo treba, če bi bil bolnik še en dan v Abaciji ostal in ondí smrti pričakal. Voznina za mrliča od Št. Petra v Budapešt znaša 100 gld. — Naj k temu dopisu še to dostavljam iz moje kronike, da smo lani iz Št. Petra poslali 41 vagonov jabelk na Württembergsko, letos bi jih radi pa trikrat toliko. Največ so za jabelka vzeli Suhorci in Ostrožani. Čul sem, da je nekterim vse, kar so potegnili za sadje in žganje, vrglo 500 do 600 gld. Vidite, koliko je vredna umna sadjereja! Pomlad bo kmalu tu. Obrežite drevesa, gnojite jim, cepite, presajajte. Če se je lani kranjsko sadje Nemcem dobro sponeslo, jih bo letošnjo jesen vse živo po deželi. Bog nam daj, kakor lani, tudi letos dobro letino po njivah in travnikih, po visokih gorah in sadnih vrtovih — pa smo zopet na trdnem.

Iz Šmartna pri Kranji, 7. marca. (Družba sv. Mohora.) Iz vseh krajev, kjer se govori mili jezik slovenski, hitele so zadnje dneve v Celovec pošiljati denarjev in družbenikov za veleslavno družbo sv. Mohora. Da, v istini: veleslavna je ta družba, ta bratovščina, na katero vsak veren Slovenec s ponosom kaže, češ: to stori požrtvovalen Slovenec „z uma svitlim mečem!“ Bratovščina je to, ktero nam zavidajo drugi narodi in ktera je tudi hud trn našim nasprotnikom, da so jo celó v deželnem zboru prijemale nemški psevdoliberalci koroški. Sveta dolžnost je toraj vsakega zavedenega rodoljuba, da jo podpira vsaj gmotno, da ji pridobiva vedno več družbenikov. Pa žal! Ravno tam, kjer dela sovražnik največ kvar, kjer je narod v največi nevarnosti, tam premnogi spé „nevzdravno spanje“.

Kako britko se pritožuje glasilo koroških Slovencev, „Mir“, nad malomarnostjo nekterih slovenskih župnij. Ko bi bili predstojniki onih župnij trdi Nemci — no, potem bi zapisal to na rovaš nemške nestrpljivosti, a meni, ki poznam kolikor toliko bitje in žitje korotanskih sosedov, vhaja na misel že stari izgovor: „lei lossen!“ Da, le pustimo in kmalo homo zgubili še to malo, kar imamo.

Toda, jaz ne vidim samo črno; ne, tudi častne izjeme so tam gori.

Veliko duhovnikov je na Koroškem in čast mi je biti z nekterimi v prijateljski zvezi, ki premnogo storé v prosep te tako koristne družbe. Čast jim bodi! Kako pa pri nas na Kranjskem, kjer je rodoljubje tako „dober kup“? Koledar družbe sv. Mohora kaže Ti, dragi čitatelj, župnije, ki štejejo 3—6000 duš in — družbenikov? Razjokal bi se nad tem Kranjskim: „lei lossen!“ Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Našemu dobremu ljudstvu je treba priporočati, treba kazati vse dobrote, vzlasti duhovne in rado se bode vpisovalo.

Za vzgled postavim našo župnijo. Naša župnija šteje dobrih 2500 duš. L. 1885 bilo je družbenikov le 99. Za leto 1886 je prevzel poverjeništvu pisavec

teh vrstic s svojim skrbnim g. očetom in družbenikom je bilo 144. Danes pa sem poslal za leto 1887 družbenikov 177 ¹⁾ Kar je pri nas mogoče, bi li ne bilo mogoče to pri družih, še večjih župnijah?

Toraj gg. duhovni tovariši in tudi drugi rodoljubi pri nas in drugod: Na delo! Naj ne bo v prihodnjem letu nobene župnije, da bi k veleslavni družbi sv. Mohora ne pristopilo kaj novih družbenikov! —č. pl. 7.

Iz Trsta, 6. marca. (Potres v Italiji in naše občinstvo. — Kriza na Italijanskem in dandanašnje države.) Strahoviti potresi po Italiji vzbudili so povsod pozornost in odkrito sočutje. Posebno pa v Trstu, kjer se je takoj osnoval komité, koji nabira podporo ponesrečenim. Milodari prihajajo v obilici. Proti temu gotovo noben človekoljub nič nima, najmanj pa jaz. Vendar pa mi je omeniti, da naša gospóda za domače — osobito okoličane — ne kaže niti polovice toliko darežljivosti, kakor za Italijane. To smo vsi videli predlanskem, ko je toča popolnoma uničila uboge okoličane. Kako malo se je takrat nabralo, še vsi dobro znamo. In kako pristransko so se ti mali novci razdelili, nam je še v predobrem spominu. Ni se povpraševalo po večí ali manjši bedi, ampak po tem, je li ta ali oni „cikorjaš“, ali ne. Toda kaj hočemo, vsaj vsi dobro poznamo neliberalne liberalce naše.

Sicer pa so res strašni učinki potresa. V Oneglia more se med 200 hišami prebivati le še v petih. Mrtvih je 23, 15 močno in 100 manj ranjenih. 8000 duš je brez strehe. V Diano Marina izvlekli so do 28. februarja 300 mrličev v groznem stanu. Smrad bil je strahovit. Prav tisti dan čutili so zopet potres. Vse prestrašeno, vse beži. Napravljajo se barake za prenočišča. Mnogo jih biva na parnikih.

Uboga Italija! Domá potres in krizo ministersko, a v Afriki smolo! Kriza ministerska je sicer končala s tem, da kralj Umberto ne sprejme ostavke svojega ministerstva. Dvajset in več dni trebalo je, da so slednjič sprevideli, da jim je stari in častilakomni Depretis nenadomestljiv. Iz tega se pač prav jasno vidi, kako „šepav“ je parlamentarizem na kontinentu. Glasen dokaz za to nam je „zedinjena“ Italija.

Prav to nam pokazaje tudi „zedinjena“ Nemška. Šegavi Bismark moral je vse škrice napeti, da si je pridobil večino za glasoviti septenat. Razpustil je nepokorni „reichstag“ in potem zagnali so vsi v njegovi službi stoječi časniki hud vojskinci vrišč. „Boulangier in barake na meji nemški“, to je bil klic, koji naj bi vplival na nemškega Miheljna. Da še celó okrožnica Leona XIII. služila mu je; ne sicer dosta, a vendar vsaj nekaj! To so tedaj proste volitve! Verhu tega priprl je meni nič tebi nič več vodij nasprotnih mu strank; posebno v Alzaciji i Lorenski. — Toda vkljub temu izbranih je vseh 15 nasprotnikov.

Da, čudno je na svetu! Državniki sami zdé se mi kakor otroci, ki igrajo s samokresi. Tudi državniki se poslužujejo v dosego svojih namenov skrajnih pripomočkov, ne gledé na nevarnost, koja preti iz njih. Te dobrote donesle so nam „confessionslose Staaten“ — države brez Boga. Kam da nas mōderno vladanje pripelje, pokazala nam bode morda že bližnja bodočnost. Glas, kojega je Leon XIII. povzdignil v krasni okrožnici dné 1. novembra 1885, v kateri govori o državi na podlagi resnice in izobrazbe krščanske, ostal je sicer glas vpjočega v puščavi, toda besede njegove bile so odkrite in resnične. In prav zato, ker te ljubeznjive besede iz Vatikana ne najdejo hvaležnega odmeva v srcih mogočnih svetá, je dandanes vse oboroženo in napeto.

Iz Kopra, 4. marca. Minul je februar in z njim tudi mraz. Prvi dnevi sušca so tukaj prav lepi. Včeraj bil je četrtek, vtaknil sem kujigo v žep in sem šel malo z mesta v prosto naravo. Istrijani obrezujejo trto. Sploh je v vinogradih zdaj precej živahuo. Tudi svojeglavni osel se veseli ljube gorkote. Mimo gredé naj omenim, da ta žival revnim Istrijanom služi zjutraj mesto ure. Predno se zora zazna, že napreže svoj „i—a“, in zapoje „interval“ kake tri oktave, da se človek mora zbuditi, ako še spi. — Ljubih tičic, kterih je pri vas toliko, se tukaj malo vidi, ker tu so že pol Italijani; Lah pa

¹⁾ To se bo smijal moj prijatelj iz pod snežnikov, ko bo zagledal te sedmice — kar stegnilo se mu pred očmi. Že samo naključje govori za številko 7.

tako vse, kar perje nosi, polovi in pojé. Videl sem tudi nekaj pomladanskih cvetlic, n. pr. zvončke, trobentice i. dr. Najbolj pa so me zveselile ponižne „vijolice“ katerih sem šopek nabral.

Gorkote je tukaj zjutraj 6° in čez dan 8° do 9° R. Kakšna bo pa suščeva burja kadar pride, še ne vem; februarjevo sem si dobro zapomnil, ker mi je bila voda zraven postelje zmrznila.

J. K.

Domače novice.

(Mili knezoškof Ljubljanski) so se podali 6. marca na Dunaj zaradi posebnih posvetovanj.

(V katoliški družbi) je preteklo sredo g. And. K a l a n dovršil svoj izvrstni govor o gledališču, njegovi solnčni in senčni strani, z marsikterimi časi in narodu našemu primernimi opazkami in nasveti. Jutri bode govor o lepoti itd.

(Po vodstvu družbe ss. Cirila in Metoda v Ljubljani) bodo se v kratkem razposlali imeniki ali zapiski za podružnične blagajnike. Na mnoge želje so se dali natisniti, da bo blagajnikom delo olajšano in pri vseh podružnicah enotno.

(V gimnazijo sprejemali) se bodo v bodoče le taki učenci z dovršeno ljudsko šolo, ki so v tistem letu že deseto leto dopolnili, ali pa ga bodo vsaj do 31. decembra tistega leta, v katerem se vpišejo v prvi gimnazijalni razred. Žalostne skušnje so dokazale, da ni dobro, če človek prezgodaj začne nerazvitega duha natezati. Deseto leto dopolnjeno za prvošolca izvestno ni preveč zahtevano.

(Sveto-slavni umetnik na goslih, g. Ondriček), ki bo te dni sviral pred Nj. Veličanstvom presvitlim cesarjem v Budapešti, prišel bo tudi v Ljubljano in tu koncertiral 15. marca v Redutni dvorani, na kar slavno občinstvo opozarjamo.

(Slovenska predstava) bo v soboto dné 12. t. m. v dvorani narodne Ljubljanske čitalnice. Dramatično društvo priredi ta večer: „Pes in mačka“, vesela igra v enem dejanju in „Zblaznela je“, igrokaz v dveh dejanjih. Ker posebno slednja igra, kakor izvemo izza kulis, obeta mnogo vspeha, upati smemo mnogobrojno vdeležbo. Svoji k svojim! (Grünfeld koncertuje ta dan.) Sedeži se bodo dobivali v soboto od 10. do 12. ure dopoldne pri čitalničnem kustusu in zvečer pri kasi.

(Dvajsetletnico) praznovalo je slovensko gledališče v nedeljo zvečer, in je g. Borštnik ob tej priliki napravil navdušen in lepo zložen slavnosten nagovor.

(Na gledaliških razvalinah) so se podiralna dela ustavila, ker je deželni odbor na kompetentnem mestu povprašal, ali bi se smelo gledališče zopet na dosedanem mestu pozidati ali ne. Prva instanca, ki ima o tem govoriti je Ljubljanski magistrat in že ta bo menda rekel, opiraje se na postavo, da sedanji prostor bodočemu gledališču ni več ugoden.

(Slovenještajarski volilci) nameravajo postaviti na Foreggerjevo mesto za poslanca v državni zbor kakega slovenskega kandidata. Prav je tako in Bog daj toliko vstrajnega napora, da tudi zmagaajo z njim. Dotični razgovor bo te dni v Mariboru.

(Vremenski preroki) napovedujejo za prihodnje dni stalno lepo in gorko vreme. Prepričani bodite, da bo kmalo dež, če ne še celó sneg. Dve leti vstrajnega opazovanja privedle so nekoga do prepričanja, da se je vselej, kedar je bilo po vremenskih prerokih lepo vreme napovedano, taisto skazilo.

Telegrami.

Dunaj, 8. marca. Grof Taaffe je praznoval večeraj dvajsetletnico, odkar je bil prvič minister. Uradniki ministerstva notranjih zadev so mu ob tej priliki izročili prekrasno adresno.

Dunaj, 8. marca. „Fremdenblatt“ razpravlja večerjano slavnost uradnikov v ministerstvu notranjih zadev na proslavo dvajsetletnice grofa Taaffeja in pravi, da je to mož, čegar brezprimerna politična žilavost se v moderni Avstriji prav posebno odlikuje. Vzrok temu je, ker Taaffe s politiko tako praktično postopa ter se pri vsem tem vedno ozira na avstrijske razmere in narodne posebnosti. Taaffe neče biti ne liberalen, ne konservativen, ne nemšk in ne slovansk

državnik, temveč samo le načelnik nepristranske uprave in kot avstrijsk politikar, ki si prizadeva konstitucionalizem spraviti v ravnopravnost. Od kar je Taaffe na krmilu dosegla je ustavnost tolišnjo gotovost, kakoršne poprej ni nikdar poznala.

Taaffejev sistem se ima dan danes res še mnogo boriti s političnimi in narodnimi napori, toda s časoma se bo pa vendar-le uspel do popolne jasnote; kajti modra domoljubna zmernost zagotovila mu bo vsakokrat tudi pri nasprotniku spoštovanje državne veljavnosti, ktere vendar nihče ne more Taaffeju odrekati.

„Extrablatt“ hvali Taaffejevo neomahljivo domovinsko ljubezen, čistost njegovega značaja, plemenitost njegovega mišljenja; to so vse lastnosti, ki ga visoko dvigujejo nad politično strankarsko bojišče. Prav tem lastnostim niso njegovi najhujši sovražniki nehljnjenega spoštovanja še nikdar odrekli.

Dunaj, 8. marca. „Wr. Ztg.“ objavlja postavo za kredit, ki ga bo treba za oboroženje brambovcem in pa črnovojnikov.

Moskva, 8. marca. „Mosk. Věd.“ proslavlja spomin na usmrteno upornike v Ruščuku, češ, častna njih smrt bo porodila dogodke ki bodo zgodovino oživel. Mi ne bomo nikdar pozabili, da so padli kot žrtev udanosti do Rusije.

Umrli so:

4. marca. Oče Henrik Leopold Hirš, frančiškan, 24¹/₂ leta, Marijin trg št. 5, jetika. — Marija Bizjak, delavka, 20 let, Stari trg št. 16, jetika.

5. marca. Jožefa Janež, mesarjeva hči, 13 mes., Poljanska cesta št. 25, spridenje krvi. — Angela Karg, uršulnarica, 50 let, Kongresni trg št. 16, vodenica. — Lenka Tomc, hči posestnika, 6 let, cesta v mestni log št. 1, škrlatica. — Jovana Rechberger, mestna uboga, 43 let, Karlovska cesta št. 7, spridenje spodnjih telesnih delov. — Pavel Bišof, pisarjev sin, 11. in 1 mes., Poljanska cesta št. 18, Meningitis. — Ana Bobič, delavka, 27 let, Žabjak št. 5, jetika. — Alojzija Babnik, hči železniškega paznika, 3¹/₂ leta, sv. Petra cesta, Scrophulosis.

6. marca. Gašper Zupane, e. k. pismonoš v pok., 81 let, Poljske ulice št. 11, mrtvud.

V bolnišnici:

3. marca. Pavel Perko, delavec, 27 let, Vitium cordis. — Marija Jazbec, delavka, 18 let, jetika. — Helena Černivec, gostija, 67 let, naduha.

Tujci.

7. marca.

iri *Mattéu*: Rothenberg, Knepfelmacher in Schmahl, trgovci, z Dunaja. — Zupinger, inženir, iz Gradca. — Wolf,

trgovec, Hertaus, poštni nadravnatelj v p., Josipina Karg, zasebnica, iz Trsta. — pl. Garzarolli in Peik, zasebnika, iz Gorice.

Pri *Stona*: Koscherak, Mayer in Frank, trgovci, z Dunaja. — Edvard Fischer, trgovec, iz Prage. — Karol Stech, oskrbnik, s soprogo, iz Hrvaškega. — Dr. Karol Ubl, odvetnik, iz Celoveca. — Gospa Rassel, zasebnica, iz Novega mesta. — Dr. Schmidinger, zasebnik, iz Kamnika. — R. Zakotnik, posestnik, iz Starega trga. — Dr. Karol Stenel, vojaški zdravnik, iz Trsta. — Dr. J. Schegula, odvetniški vajenec, iz Postojne.

Pri *Avstrijskem caru*: L. Moschitz, trgovec, iz Žabnice. — Janez Schluga, krčmar, iz Žabnice. — Gustav Prükl, lekarnar, iz Škofje Loke. — M. Dragan, posestnik, iz Bele peči. — Jožef Kinsky, posestnik, iz Litije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		741.30	+ 2.6	sl. zap.	oblačno	
7. u. pop.		740.42	+ 6.8	sl. zap.	jasno	0.00
9. u. zveč.		740.72	+ 1.2	sl. zap.	„	

Dopoludne oblačno, popoldne jasno; večerna zarija, mesečna noč. Srednja temperatura 3.5° C., za 0.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

8. marca.

Papirna renta 5% po 100 gi. (s 16% davka)	78 gl. — kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	79 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	849 „ — „
Kreditne akcije	275 „ 20 „
London	128 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 14 ¹ / ₂ „
Ces. cekini	6 „ 03 „
Nemške marke	62 „ 80 „

Lepa, velika, v vseh ozirih izvrstna

krava,

srednje starosti, s teletom, čvrstim juncem izredne velikosti, je zaradi tesnobe v hlevu na prodaj v farovžu v St. Petru na Notranjskem.

Prodaja smrekovih sadik.

V e. k. centralni drevosneci pod „Rožnikom“ proda se štiri milijone triletnih, lepih, presajenih

smrekovih sadik

v skupinah po tisoč kosov, katerih vsaka z zavitkom vred stane dva goldinarja.

Naročila sprejema e. k. deželno gozdno nadzorništvo v Ljubljani do konca marca tek. leta. (2)

KATOLIŠKA TISKARNA
v LJUBLJANI

Knjig, brošuric, prošpektov, časopisov, vabil, voznih listov, mrtvaških listov, obiskovalnic.

VALVAZORJEV TRG

Diplom, cenikov, imenikov, računov, kovert s firmo, pobotnic, tabel za mrače, pravil.

Duhovščini, pisateljem in vrstno izveščanje tiska

Dekretov, plakatov, vstopnic, sporedov, letnih poročil in družnih tiskovin v raznih barvah.

VALVAZORJEV TRG

Spovednih, birmskih in izpraševalnih listov, molitvenih knjig, litani, zupniških obrazcev

p. n. občinstvu za vsakopriporočila se prečastiti